

OBRRTNI VESTNIK

Strokovni list za povzdigo in napredek obrtništva drav. banovine

»OBRRTNI VESTNIK« izhaja vsakega 1. in 15. v mesecu in stane: celoletno Din 40.— polletno Din 20.— posamezna številka . . . Din 2.—	GLASILO OKROŽNIH ODBOROV, OBRRTNIH ZDRUŽENJ IN OBRRTNIH DRUŠTEV DRAVSKE BANOVINE UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO: LJUBLJANA, CANKARJEVO NABREŽJE 9.	Nefrankirani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo. Ponatiski dovoljeni le z navedbo vira. Številka pri poštni hranilnici, podružnici v Ljubljani 10.860.
--	--	---

XIX. LETNIK.

V LJUBLJANI, DNE 30. JUNIJA 1936.

ŠTEV. 13.

Pereče obrtniške zadeve

Konferenca obrtniških zbornic v Novem Sadu

Konferenca obrtnih zbornic in obrtnih odsekov skupnih zbornic iz vse države se je vršila v dneh 22. in 23. junija t. l. v Novem Sadu, in sicer: prvi dan tajniška konferenca, v torek 23. junija pa konferenca vseh delegatov. Ljubljansko zbornico za TOI je zastopal obrtni referent, tajnik dr. J. Pretnar. Konferenca je obravnavala pereče vprašanja obrtništva, kakor: zakon o pobijanju šušmarstva, načrt uredbe o minimalnih mezdah in kolektivnih pogodbah, vprašanje kartelov, novelizacijo obrtnega zakona, normiranje uvoza, ter razne davčne zadeve.

Debata o pobijanju šušmarstva je bila zelo obširna. V glavnem so bili delegati mnenja, da je treba glede na dosedanje odklonilno stališče ministrstva za trgovino in industrijo s ponovno intervencijo prositi, da ministrstvo uveljavi zaščitne predpise proti šušmarstvu v obliki posebne uredbe z zakonsko močjo. V tej uredbi naj bi se upoštevala stara zahteva legalnega obrtništva, da se omogoči zaplomba orodja in blaga šušmarjem ter prepove in prepreči nadaljno neupravičeno obrtovanje. Delegat ljubljanske zbornice je opozarjal, da je treba pri vprašanju šušmarstva obravnavati tudi druga važna dejstva, ki pridejo v poštev kot pospeševalci šušmarstva, odnosno, ki bi poleg administrativnih ukrepov mogla ugodno uplivati na omejitev šušmarstva. To bi bila predvsem javna dela, zaposlitev z novimi še ne razvitimi obrtni, sistematsko pospeševanje razvoja obrti, posebno v krajih, kjer bi se mogli obrti bolj razviti itd. Sprejeta je bila resolucija, ki zahteva, naj se nemudoma izda posebna uredba o pobijanju šušmarstva.

Pri debati o načrtu uredbe o minimalnih mezdah in kolektivnih pogodbah je delegat ljubljanske zbornice obrazložil stališče ljubljanske zbornice, ki načelno ne odklanja ureditve minimalnih mezd, je pa mnenja, da se ne sme eksperimentirati glede na težko gospodarsko krizo, v kateri se država nahaja. Treba je tudi upoštevati posebne razmere, v katerih se nahajata naš delavec in obrtnik, in so zato razmere tem manj dozorele za tako rešitev, kakor jo ima v mislih načrt uredbe. Opozoril je nadalje na potrebo, da se prej še rešijo mnogo težji problemi socialnega in gospodarskega značaja. Načelno je konferenca izrazila mnenje, da je reševanje tega problema pri sedanjih gospodarskih strukturi preuranjeno. Sprejeta resolucija naglašala, da se v sedanjem gospodarskem položaju to vprašanje ne more urediti ločeno od drugih perečih obrtniških vprašanj in gospodarskih problemov, od katerih je odvisna proizvodnja. Konferenca zato odklanja predlagano uredbo o minimalnih mezdah in kolektivnih pogodbah. Ako pa bi se

uredba kljub temu izdala, zahteva konferenca, da se obenem uredi vprašanje nelegalne konkurence šušmarjev, minimiranja cen obrtniškim izdelkom, vprašanje državnih in samoupravnih dobav in razni pereči socialni problemi, zlasti brezposelnosti.

V zvezi z gornjim vprašanjem se je razvila tudi obširna debata o konkurenci, ki jo povzročajo legalnemu obrtništvu razni državni zavodi, zlasti kaznilnice. Posebno se je grajalo ugotovljeno dejstvo, da ti zavodi ne opravljajo obrtniških del samo za državne potrebe, temveč tudi za zasebnike. Sklenilo se je, naj se to vprašanje obravnava na posebni konferenci in naj se v ta namen pribavijo tudi točni podatki.

Pri naslednji točki dnevnega reda o vprašanju kartelov je konferenca sprejela resolucijo, ki zahteva zopetno uveljavljanje uredbe iz leta 1934, po kateri so karteli v načelu prepovedani, dovoljeni pa samo tisti, za katere ministrski svet ugotovi, da niso v škodo splošnemu gospodarstvu, ter se mora za osnivanje takih kartelov izdati posebno dovoljenje. O pritožbah interesentov proti odločbi ministrstva pa naj razsodi posebno razsodišče, ki bo po sestavi jamčilo ne samo za strokovne utemeljene, temveč tudi objektivne, od interesentov neuplivate odločitve. Predlog zagrebške zbornice, da naj bodo razsodišča pri zbornicah, se je odklonil.

Razprava o predlogu beograjske komore glede pravilnika o opravljanju mojstrskih izpitov se je odložila, ker je podala izčrpno mnenje in predloge samo ljubljanska zbornica.

Glede davkov je konferenca ugotovila staro zahtevo po omiljenju davčnih bremen zlasti pridobnin, poslovnega davka, luksuznega davka, zgradarine in taks. V resoluciji, ki obsega 14 točk, je bil sprejet predlog ljubljanske zbornice glede povečanja števila obrtnikov v davčnih in reklamacijskih odborih, nadalje glede posredovanja pri ministrstvu financ, da poda posebna navodila za individualni in kolektivni sporazum o davku na poslovni promet za obrtništvo, dalje glede omejitev prisilne prodaje pod polovico cenilne vrednosti pri prisilni izterjavi davkov in glede odprave oziroma olajšave luksuznega davka za obrtnike.

Konferenca je končno sprejela resolucijo, ki zahteva normiranje uvoza inozemskih proizvodov, ki konkurirajo domači obrtniški proizvodnji ter ugodnosti pri uvozu surovin in strojne opreme za obrtniška podjetja. Zadevni predlog je podal zastopnik ljubljanske zbornice g. dr. J. Pretnar. Pri tem je konferenca ugotovila, da uredba o kontroli uvoza ne ustreza namenu, normirati uvoz v interesu zaštite domače obrtniške proizvodnje, temveč ima v glavnem samo valutni značaj. Zato je nujno potrebno,

da se normiranje uvoza uredi v smislu predlogov, kakor jih je stavila že ljubljanska zbornica in so bili sprejeti na konferenci zbornic v Osijeku leta 1935.

Sprejeta je bila tudi posebna resolucija glede Bačfe in Tivarja v smislu obrtniških zahtev.

Glede novelizacije obrtnega zakona se je sklenilo, da bo o tem razpravljala prihodnja konferenca, med tem pa bodo zbrale zbornice potrebno gradivo za poročila in predloge v tej stvari.

Končno je bil govor tudi o predlogu novosadske zbornice, da se zidarskim mojstrom izven Slovenije in Dalmacije odpuste izpiti iz betonskih del, ker je smatrati to delo za pridobljeno pravico. Do soglasnega sklepa ni prišlo. Delegat ljubljanske zbornice je opozarjal, da je zbornica pravčasno povabila druge zbornice, da intervenirajo pri ministrstvu radi očitovanja pridobljenih pravic takozvanih starih gradbenih koncesionarjev. Ker pa ni našla odziva, je sama po svojem delegatu vodila deputacijo zastopnikov gradbenih in elektrotehniških obrti k ministru trgovine in industrije ter ministru za gradbe. Posrečilo se je, da je dosegla uredbo, ki čuva delokrog mojstrov, ki so dobili že po prejšnjih obrtnih predpisih, seveda le za Slovenijo in Dalmacijo.

Prihodnja konferenca se vrši v Dubrovniku.

„Vsem obrtniškim društvom..“

Zveza obrtnih društev dravske banovine v Ljubljani poziva vse svoje članice in Obrtniška združenja, da si ne delajo skrbi radi nekega poziva od izvestne strani, ker je popolnoma neosnovan. Obrtništvo se danes samo zaveda kaj je prav in kaj ni, kaj sme zahtevati in kaj ne. Za svoje upravičene zahteve pa prevzame tudi samo vso odgovornost. Obrtništvo ne želi nikakega političnega vmešavanja, ker se zaveda, da ga ne bodo poklicale v življenje današnje, »nove potrebe«.

Ponovne volitve v podružnici Zanatske banke v Ljubljani

Naše obrtništvo se bo še spominjalo na volitve poslovnega odbora podružnice Zanatske banke v Ljubljani, ki so se vršile lansko leto 7. aprila v Ljubljani, Mariboru in Celju. Takrat je skupina g. Pičmana doživela prvi poraz in se je večina slovenskih delničarjev opredelila na stran gg. Franchettija in Rebeka. V Ljubljani je bilo tedaj razmerje oddanih glasov 933:577, v Celju 85:53, v Mariboru pa si sploh ni mogla postaviti svojega kandidata. Teden dni nato sledeči občni zbor delničarjev v Beogradu je pa vsled nepoznanja razmer in na osnovi spletk g. Pičmana izvolil z večino glasov njega, tako, da je iz upravnega odbora v Beogradu izpadel g. Franchetti, ki je to častno mesto zavzemal od vsega početka banke v polnem zaupanju slovenskega obrtništva, in se je na njegovo mesto vsedel g. Pičman. S to funkcijo je pa na osnovi predelanega pravilnika za podružnico v Ljubljani v zvezi tudi predsedniško mesto. Tako je

postal g. Pičman proti volji večine slovenskih delničarjev tudi predsednik ljubljanske podružnice. V poslovni odbor so bili na osnovi rezultata volitev še imenovani gg. Bricelj, Bureš, Holobar, Rebek, Urbas in Vidmar. Taka postavitev članstva poslovnega odbora, v očigled zaupanja in volilnega uspeha, ki ga je prejela Franchetti-Rebekova lista, se je smatrala za preveliko teptanje svobodne volje slovenskih delničarjev ter so tudi iz tega razloga bile podane pritožbe na merodajno mesto. Iz tega je sledilo tudi dejstvo, da je predsedniško mesto ostalo nezasedeno, ker ga nihče prevzeti ni hotel. Kljub temu se je računalo in verovalo z naše strani na složno sodelovanje, vendar je postopanje g. Pičmana opetovano dovedlo do nepotrebnega nesoglasja in upravičenih pritožb. Vodstvo banke se je vsled tega odločilo, da ponovno pozove slovenski delničarjev, kjer naj se izvolijo možje njih zaupanja in je odredilo dan 13. septembra t. l. za volitve. V teku predpriprav je pa, kakor nam je znano, uspelo g. Pičmanu pridobiti si zase in nekatere svoje pristaje večje število delnic, da bi si na ta način izglasovali večino.

Prepričani smo, da jim tudi to ne uspe in da bodo slovenski delničarji tudi tokrat storili svojo dolžnost ter oddali svoje glasove svojim zastopnikom in ne vsiljivim samozvanim posameznikom.

Pokojninsko zavarovanje obrtnikov

V štev. 10. »Obrtnega Vestnika« z dne 18. maja t. l. so obrazložena pravila Obrtniškega pokojninskega fonda Kraljevine Jugoslavije s sedežem v Beogradu. Zveza je sklenila uvesti na podlagi teh pravil starostno in invalidsko zavarovanje obrtnišstva in njegovih družin na vsem ozemlju dravske banovine, ker je celokupni sistem pokojninskega zavarovanja postavljen na strogo računsko podlago tako, da more vsak obrtnik(ica) — (članice pokojninskega fonda lahko postanejo tudi ženske obrtnice) s popolno sigurnostjo in popolnim zaupanjem pristopiti v fond v prepričanju, da mu bo pokojnina, kakor hitro pridobi za to pravico, v redu izplačana.

Ako primerjamo sprejeti sistem penzijskega zavarovanja s sličnimi domačimi in inozemskimi sistemi, moramo naš sistem smatrati kot najmodernejši, najpopolnejši in najboljši, ki smo ga za današnje prilike in potrebe obrtniškega staleža mogli izbrati.

Obrtniškemu pokojninskemu fondu Kraljevine Jugoslavije je podlaga obrtni zakon, uživa stalno državno podporo letnih Din 50.000 ter

je predhodnik prisilnega starostnega in invalidskega zavarovanja samostojnih obrtnikov v naši državi.

Fond je last obrtnikov samih, neodvisen, ki ga vodijo obrtniki sami potom upravnega in nadzornega odbora. Ministrstvo trgovine in industrije pa vrši kontrolo potom svojega stalnega komisarja, vrhu tega ima fond po enega strokovnjaka v upravnem in nadzornem odboru, tako, da je vsako presenečenje na škodo zavarovanega članstva popolnoma izključeno, kakor je tudi nemogoča kakršnakoli zloraba.

Obrtniški pokojninski fond je kolegijalna ustanova na čisto zadružni podlagi z izrazitim humanim in socialnim ciljem kolektivnega zavarovanja. Fond nima niti delničarjev niti ne išče dobičarskih koristi za posamezne člane, marveč daje članom 100% za sprejetih 100%. Izključno je vsako izkoriščevanje po komurkoli, vsak član ima enake dolžnosti in enake pravice.

Vsakemu članu je na voljo dano, da v svrhu skrajšanja čakalne dobe za čim večjo pokojnino zase, za ženo in otroke dokupi največ 10 let, ako mu razmere dopuščajo, istotako lahko član vsak čas poviša zavarovano penzijo.

Vse fondove rezerve so varno plodonosno naložene in služijo edino le v korist članstva. Vse ono, kar pri privatnem zavarovanju tvori dobiček za delničarje itd., služi pri našem fondu za boljše kritje ter za dodatke na temeljne pokojnine, tako, da vsak član lahko kalkulira za Din 100 zavarovane najmanj Din 150 faktične mesečne pokojnine. Z drugimi besedami pomeni to za vsakega člana najmanj za 50% znižanje mesečnih prispevkov. Se prav posebno pa je poskrbljeno za družine umrlega člana, kar je popolnoma razumljivo, kajti družina, ki mu je nemila usoda odvzela rednika, zasluži največjo podporo.

Za dravsko banovino se bo ustanovila samostojna podružnica, kakor hitro se prikladi po-

trebno število članov. Ta podružnica bo izmed svojega članstva izbrala upravo in bo tudi vse denarne posle vodila popolnoma samostojno, kajti ves kapital nabran v dravski banovini, ostane pri nas ter se bo uporabljal za posojila v nakup nepremičnin edino le v dravski banovini. Z ustanovitvijo podružnice — preneha funkcija Zveze kot začasnega poverjenišva pokojninskega fonda.

Zavedajmo se, da smo člani stanu, ki je ustvarjen za delo, bodimo ponosni vsak na svojo obrt in stremimo edino le za tem, da ne bomo nikomur v nadlego, niti sami, niti naše žene in naši otroci. Ni treba, da ostavljamo našim otrokom in ženam, ki se ramo ob rami mučijo z nami vred za skupno eksistenco, bog zna kakšno premoženje, ali toliko ponosa in samozvesti pa nam je potrebno, da se preskrbimo za starost če že ne s kapitalom, pa vsaj z zadostno mesečno pokojnino. Če smo kaj takega dolžni storiti radi samega sebe, koliko bolj nam je dolžnost poskrbeti za naše svojce — žene in otroke ter event. starše — za slučaj, da nas ni več. Če pomislimo, koliko nepotrebnih solza in morečih skrbi lahko prihranimo našim družinam, ki so nam najdražje in vse na svetu, ne bomo oklevali in bomo čimprej storili to, kar nam narekuje stanovska in družinska dolžnost.

Ako vsak posamezen obrtnik do 55. leta starosti po dobrem in resnem preudarku uvidi, da ustvarja sebi lasten zavod, ki mu bo v slučaju potrebe v tolikih ozirih na razpolago, mislimo, da bomo vsi brez izjeme pomagali k ustanovitvi ter se brez odloga včlanili.

Tovariši! Oklenimo se svojega zavoda, poskrbimo sami za sebe, za naše družine, pa tudi za naše potomce. Kar je mogoče v drugih državah, je mogoče pri nas, ako mi to hočemo. Gotovo pa je, da samo denar dela zopet denar in da napreduje samo kdor žrtvuje.

Čitajte današnji oglas v »Obrtnem Vestniku«!

II. vsedržavni obrtniški kongres v Nemčiji

Josip Rebek:

Manifestacija obrtniške samozvesti in ponosa

Bogato z zastavami okrašene ceste v Frankfurtu na Majni so že v petek 5. junija t. l. pozdravljale mnogobrojne goste in odlične voditelje nemškega obrtnišstva, ki so prispeli iz cele države, da ob popolni soglasnosti, zavidevanja vredni samozvesti izpričajo na kongresu hočenje in voljo k napredku, izpopolnitvi in državljanski udanosti svojega stanu. Drugi po redu je bil ta obrtniški dan, od kar je prevzel državno oblast v roke hitlerjev režim in nacionalno-socialistična stranka. Državni rokodelski mojster g. W. G. Schmidt je povodom

tega kongresa osebno povabil nekatere obrtniške predstavnike iz raznih držav, ki so iz tovariške solidarnosti že od preje gojili sodelovanje z nemškimi obrtniški organizacijami. Laskavemu povabilu sem se odzval tudi jaz in pohitel v Frankfurt, mesto obrtnišstva, s toplimi občutki, da bom vendar enkrat priča in opazovalec dela tamošnjega obrtnišstva, o katerem kolosalnem napredku sem imel že priliko čitati v njihovih stanovskih listih.

Sprejeli so me zelo gostoljubno in odkazali v najboljšem hotelu mesta udobno prenočišče.

† Ivan Rebek:

Življenje in trpljenje slovenskega obrtnika

Kot odbornik rokodelskega društva, sem sklenil, da se poprimem prav radikalno narodnega dela. V tisti dobi se je pri nas pričel širiti krščanski socializem, katerega je propagiral dr. Janez Evang. Krek. Ustanovil je krščansko socialno stranko. Z dr. Krekom sva bila dobra prijatelja. Tudi mene je vabil v krog, kjer je vzgojil lepo število somišljenikov, tako n. pr. dobro znanega poslanca in ministra Jože Gostinčarja.

Pristopil sem k pevskemu društvu »Slavec«. Na čelu živahnega društvenega pokreta je bil dr. Ivan Tavčar. Bili smo v stalni zaroti proti tedanjim ljubljanskim nemškutarjem; še dobro so mi v spominu velike demonstracije ob priliki odkritja spomenika Anastaziju Grünu. Ker sem se že precej osamosvojil, sem pristopil k Sokolu, ne kot telovadec, pač pa kot organizator. Pri vsem, pa nisem zanemarjal Rokodelskega društva, kjer smo že tedaj vpriparjali razne igre in je prvič igral znani umetnik Ignac Borštnik. Zbral je okoli sebe skupino igralcev-diletantov. Igrali so uradnik Šušteršič, vrtnar Bajec, čevljar Perdan, krojač Šturm, čevljar Lovšin in čevljar Danilo Cerar, ki je še edini preži-

vel tedanjo igralsko družino. Sodelovale so tudi dame: Nigrinova, Slavčeva, Borštnik-Zvonarjeva, Polakova itd.

6. V dramatični šoli.

Tudi mene je Borštnik sprejel v 4 mesečni pouk. To je bila v vsakem oziru sijajna šola zame. Po dovršenem tečaju sem prevzel tudi večje gledališke vloge v ravno tedaj dovršenem gledališču. Od 1890. leta datira obrtna šola v Ljubljani. Prof. Šubic je poučeval risanje, česar sem se tudi jaz oprijel. Tedaj mi je ponudil štipendijo dunajskega industrijskega društva, da si ogledam na Dunaju »Musik und Theater Ausstellung«. Mojo prošnjo je podprl tedanji predsednik naše trgovske-obrtne zbornice g. Perdan. Med potjo na Dunaj sem resno obolel, tako da sem moral mesto na razstavo za nekaj dni v bolnico.

Še enkrat sem bil kasneje na Dunaju. To je bilo l. 1893. v društvu delegatov za novelizacijo obrtnega zakona. Zastopal sem delojemalce. Pripravili smo se temeljito, jaz sem poročal o produktivnem zadružništvu. Tedanji član obrtnega odseka v dunajski vladi, kanonik Klun je moj referat prevedel. Po poteku prejšnjih obravnav sem opazil, da so vsi razni narodi govorili v svojem jeziku, zakaj bi tudi jaz ne dokazal, da imamo Slovenci svoj jezik. Po tolmačenju mojega referata mi je takratni župan in poslanec na Dunaju Lueger čestital ter pristavil, da smo Slovenci izboljšali in

doprinesli k spremembi obrtnega zakona več, nego eksperti drugih dežel, kjer je obrt bolj razširjena kot pri nas. Iz vrst delodajalcev moram omeniti tipičnega Ljubljana, mizarja Jožeta Regalija, ki je bil pripravljen vsak trenotek dejansko dokazati svojo voljo.

7. Preselitev v Celje.

Nazaj grede sem se ustavil v Celju pri prijatelju Bouconu, stolarskemu mojstru. Navduševal me je, da se stalno naselim v Celju. V tedanji Hribarjevi trgovini me je še prav posebno prigovarjal Peter Kostić in mi zatrjeval, kako je v Celju treba narodnega dela med obrtništvom, tako da sem se odločil za Celje.

Imel sem prihranjen osnovno glavnico 600 gld., za tedaj dovolj za ustanovitev lastnega podjetja. V Ljubljani me je zopet nagovarjal Dragotin Hribar, ki si je v Celju ustanovil svojo tiskarno in mi predložil potrebo slovenskega, zavednega obrtnišstva v Celju. Predsednik rokodelskega društva mi je seveda resno odsvetoval, češ, v Celju ne bom prišel nikamor; Trst, Gorica, Celovec in Celje so za Slovence izgubljena mesta. Toda moja volja in samo zaupanje sta zmagala. Po posredovanju dr. Dečka je prevzel skrb moje preselitve tajnik južnoštajerske hranilnice Vavken. V februarju 1894. sem pričel svoj križev pot.

(Dalje prih.)

Prvi prosti čas so mi nudili za ogled mesta, ob kateri priliki mi je prijazen gospod dr. Bretzler iz centralnega urada obrtniškega predstavništva tolmačil pomembne znamenitosti.

Na čast povabljenim gostom se je vršila zvečer v operi slavnostna predstava, na kateri so peli z velikim uspehom mogočnega Wagnerjevo opero: »Mojstri pevci Nirenberški«, ki poveljuje in simbolizira z velikim zanosom ravno obrtniški stan. Polno zasledena palača je živo izpričevala veliko ljubezen in gostoljubnost meščanstva, med katerimi je baš obrtništvo doprineslo polno zavest s številno svojo udeležbo.

Ena glavnih prireditelj kongresa je bilo manifestacijsko zborovanje v velikanski slavnostni palači. Mogočna zgradba, v kateri je prostora za nad 18.000 ljudi, je bila ob prirediteljev nalašč v ta namen učinkovito okrašena. Visoko v kupolo in ob celotnem steklenem stropu so se vile proge modro barvanega blaga, kar je še bolj poveljevalo svečanost zborovanja. Ozadje velikega odra je bilo drapirano v isti modrini, ki jo smatrajo za obrtniško barvo, v sredini velik državni orel, ob njega strani pa obrtniški znak: kladivo z želodom in hrastovim listom. Nad 9000 obrtniških voditeljev iz cele zemlje je bilo zbranih, ko smo ob sviranju godbe vstopili in zavzeli častna mesta ob govorniškem odru. Dva velika zvočnika nameščena pod stropom sta omogočala, da so se izvajanja posameznih govornikov čula povsem razločno. Po formalnih pozdravih predsednika obrtnih organizacij iz domačega političnega okrožja je povzel besedo državni rokodelski mojster G. W. G. Schmidt, ki je v svojem nad 2 in pol urnem govoru podal poročilo dela, ki ga je izvedlo obrtništvo oprto po svojih organizacijah in ob polnem razumevanju odločujočih činiteljev ter nacionalno-socialistične stranke. S ponosom in samozavestjo so bile izrečene pomembne besede glavnega obrtniškega predstavnika Nemčije, ki so obenem jasno izpričevale, da je velik razmah in napredek tamošnjega obrtništva pripisovati ravno prirojeni disciplini in odločnemu hotenju nemškega naroda. K vsebini njegovega govora se ob priliki še povrnem, ker smatram, da je prav, da se tudi naše obrtništvo podrobno seznani s prilikami in obrtno zakonodajo v Nemčiji. Pozornost, s katero so spremljali zborovalci ta govor, mi je še posebej imponirala. Tu ni navade, kako pri nas, da pride obrtnik na zbor samo pogledat, če že sploh pride, da je nepotrebnega vršanja pri izhodu in polno nevolje, če je govornik v svojih izjavah bolj dolg. Prav do zadnjega poročila so mnogobrojni zborovalci, med katerimi se je opazilo tudi prav lepo število obrtnic, ki so vsi skupaj brez najmanjše nevolje nad 3 ure s polnim zanimanjem ob večkratnem navdušenem pritjevanjem vstrajali do konca in ob zaključku s spremljevanjem godbe enodušno zapeli svojo nacionalno himno.

Iskreno sem si želel, da tudi med naš hrabri narod prodre ta velika sila samozavesti, ponosa ter edinstva, ki je edina sposobna, da gradi na napredku, gospodarskem izboljšanju in medsebojnem soglasju naroda.

Kongres slaščičarjev v Beogradu

V dneh 16., 17. in 18. junija 1936 se je vršil v Beogradu kongres slaščičarjev iz cele države. Iz referatov posameznih delegatov, kakor tudi iz poteka kongresa samega je bilo razvidno, da so težnje slaščičarjev iz vseh krajev države enake in da so vzroki zastoja v slaščičarskem obrtni povsod isti.

Kongres je otvoril in vodil predsednik beograjskih slaščičarjev Lubardić. O potrebi ustanovitve Saveza slaščičarjev kraljevine Jugoslavije je govoril g. Božidar Ristić, ki je poudarjal pomen medsebojnega sodelovanja vseh slaščičarjev v državi. Rekel je, da se je pojavila potreba takega Saveza že davno in da se je tudi že poskušalo ustanoviti ga, toda ni bilo dovolj stanovske zavesti med posameznimi slaščičarji, pa je radi tega uspeh izostal. Sedanje stanje pa ne dopušča več, da bi se odlašalo še nadalje. Naloga Saveza bo, da zastopa interese stroke kot take, pa tudi interese posameznih članov.

G. Jovan Ristić iz Beograda je v svojem referatu podal sliko socialnega in ekonomskega položaja slaščičarskih mojstrov, ki je nevdržljiv. Slaščičarji ne predstavljajo več enotnega obrta. Mnogi njihovi proizvodi so napačno prilaženi za proizvodnjo posebnih obrtov, kot n. pr. sladoled, ki je v poletnih mesecih skoro edini vir dohodkov slaščičarskega obrta.

Brunač Alojzij iz Zagreba je poročal o položaju slaščičarjev v Zagrebu. Poudarjal je, da se slaščičarstvo razvija v pravcu industrijali-

zacije. Bonbone in čajno pecivo so slaščičarjem prevzele tovarne. Savez bo moral gledati na to, da se omeji industrijalizacija slaščičarskih izdelkov. Nadalje zahteva znižanje prometa davka od 3—5% vsaj na 1% in popolno ukinitve luksuznega davka, ker slaščičarski proizvodi nikakor niso luksuz, saj se vse surovine nabavljajo v državi in s tem se podpira narodno gospodarstvo. Predlaga, da Savez osnuje svojo strokovno šolo in prične izdajati strokovni list.

Delegat Združenja slaščičarjev iz Ljubljane je obsojal delovanje gospodinjstev, ker se je to delovanje začelo razvijati v napačno smer. V teh šolah se poučuje slaščičarstvo in se izvršujejo slaščičarska dela celo po naročilu za privatne stranke, za domače in javne prireditelje ter veselice. V teh šolah se ustvarjajo šušmarji, ki potem s svojim nelegalnim delom delajo občutno škodo obrtnikom in jim prevzemajo še tisto malo naročil, ki bi se jim v današnjih težkih časih morda še nudila. Nadalje je zahteval, da se v gostilnah ukine prodaja slaščic po mizah iz higijskih razlogov. Isto velja tudi za mlekarne. Zahteval je tudi, da se tovarnam bonbonov in kanditov prepove ustanavljanje detaljnih prodajal in da se avtomatski aparati (»Polet« in dr.) vzamejo takoj iz prometa. Dotaknil se je vprašanja avtomatskih buffetov in zahteval, da se v teh buffetih prepove izdelovanje in prodajo sladoleda. V davčnem vprašanju je zahteval znižanje poslovnega davka in ukinitve luksuznega davka.

G. Vilar iz Logatca je govoril o prekomernem zaposlovanju vajencev ter o previsokih trošarinah in užitninah in zahteval njih znižanje.

O vseh teh vprašanjih je bila sestavljena resolucija, ki je bila odposlana na vsa pristojna mesta.

Sprejeta so bila pravila Saveza slaščičarjev Jugoslavije in izvoljena uprava, v kateri sta tudi dva člana iz Slovenije (Vilar Karol iz Logatca in Illich iz Maribora).

Vestnik naših organizacij

Skupno združenje obrtnikov na Bledu je imelo svojo redno letno skupščino 21. junija t. l., ki jo je vodil predsednik Potočnik. Zboru je prisostvoval tudi predsednik Okrožnega odbora iz Ljubljane g. Iglič. Kljub najenergičnejšim ukrepom združenja proti šušmarstvu, delajo šušmarji nemoteno dalje. Tamošnje sresko načelstvo se za obstoj poštene obrti ne zanima, da celo zgleda, da uživajo šušmarji posebno zaščito. Združenje deluje vsestransko in smiselno. Ščiti interese obrtništva v delokrogu, ki je po svoji obsežnosti na prvem mestu. Posebno skrb posveča razvoju obrtno-nadaljevalnega šolstva ter za stavkovno vzgojo obrtništva.

Opozarjamo obrtnike na veliko obrtno-gospodarsko in umetnostno zgodovinsko razstavo v Novem mestu v prostorih osnovne šole od 4.—13. julija t. l.

Razno

V Mariboru je umrl v visoki starosti slaščičar Ivan Pelikan. Blagi pokojnik je bil agilen delavec v Združenju slaščičarjev ter pravi dobrotnik revežev.

Zavod za pospeševanje obrta Zbornice TOI v Ljubljani priredi za mizarske mojstre in pomočnike mizarski strokovni tečaj za kalkulacijo. Tečaj bo vodil Janko Lenarčič, in sicer ob nedeljah od 8.—12. ure dopoldne od 5. julija do 6. septembra t. l. Prijave sprejema do 4. julija t. l. Zavod za pospeševanje obrta Zbornice TOI v Ljubljani, Beethovnova ulica 10-II, ali pa na dan pričetka tečaja.

Na podlagi čl. 72. finančnega zakona za leto 1936-37 je kmetijski minister izdelal načrt uredbe o ustanavljanju kmetijskih zbornic. Načrt ima 10 poglavij, ki govorijo o splošnih določbah, o razmerju zbornic do oblasti, članov zbornic in njihovih pravicah, organih zbornic, razsodišču, gospodarstvu, dohodkih in izdatkih, državnem nadzorstvu, razpustu zbornic in o prehodnih določbah. Načrt je že izdelan in je poslan zainteresiranim organizacijam v proučitev.

Tudi Beograd bo dobil že letos svoj stalni velesejem.

Finančno ministrstvo proučuje vprašanje reforme davčnega sistema, ki bo baje uveden že prihodnje leto. Obrtništvo pozdravlja ta korak v upanju, da se bo upoštevalo njegov obupni položaj, v katerega ga tirajo neznosna davčna bremena.

Ne odlašajte s plačevanjem naročnine!

Obrtniški pokojninski fond Kraljevine Jugoslavije je na Vidov dan slovesno otvoril svoj dom v Beogradu.

V Ljubljani je umrl Josip Mazi, gimnazijski ravnatelj, ki je slovel kot strokovnjak opisne geometrije.

Letos so dovršili prvi učenci pletarske šole v Ptuj učno dobo, ki traja 3 leta. Šolsko leto prične 1. septembra.

Službena lista št. 50 in 51. prinašata razpis del pri gradnji državne šolske poliklinike v Ljubljani. — Rekonstrukcijo državne ceste Kočevje—Dolga vas. — Rekonstrukcijo državne ceste Krkovo—Fara. — Rekonstrukcijo državne ceste Briga—Banja Luka. — Gradnjo spodnjega ustroja mosta čez Savo (Ljubljana—Kranj). — Rekonstrukcijo državne ceste Maribor—Pesnica. — Razpis redne avtobusne zveze Ptuj—Haloze.

USTROJ DRŽAVNE TEHNIŠKE SREDNJE ŠOLE V LJUBLJANI.

(Konec.)

Banovinska šola za glasbila.

Učenci se učijo samostojno izdelovati citre, gitare in violine. Poleg praktičnega pouka v šolskih delavnicah dobijo učenci tudi vso potrebno teoretično strokovno izobrazbo in se učijo sviranja. Šola traja tri polna šolska leta s poudarjenim poukom.

Sprejemni pogoji so isti kakor za državno možko obrtno šolo. Završni izpit se opravlja kakor na državni možki obrtni šoli.

Izpričevalo završnega izpita velja po § 26., odst. 1. in 2., zakona o obrtih z dne 5. novembra 1931 in člena 3. pravilnika ministrstva trgovine in industrije od 21. aprila 1934, II št. 13845/u kot dokaz predpisno dovršene učne dobe in ima značaj pomočniškega izpričevala za rokodelski obrt izdelovalcev glasbenih instrumentov. Lastniku tega izpričevala se znižuje doba pomočniške zaposlitve na eno leto.

Razni strokovni tečaji.

Ako je tečaj na osnovi § 90. zakona o tehniških srednjih in možkih obrtnih šolah organiziran in traja najmanj šest mesecev in je z njim spojeno praktično delo, velja potrdilo o uspešno dovršenem tečaju kot dokaz predpisno dovršene učne dobe in ima značaj pomočniškega izpričevala za dotični obrt, če dovrši dotična oseba predhodno štiri razrede srednje ali tej enake šole. (Člen 1. pravilnika ministrstva trgovine in industrije od 21. aprila 1934, II št. 13845/u.)

Šolsko leto.

Šolsko leto se prične dne 1. septembra z vpisovanjem učencev in traja do vstetega dne 31. avgusta prihodnjega leta.

Pouk se prične takoj po končanem vpisovanju in se konča v četrth letnikih tehniške srednje šole dne 31. maja, v drugih letnikih in oddelkih pa v času od dne 10. do dne 15. junija.

Letni uspeh se priobčuje svečano na Vidov dan, dne 28. junija, ko se izdajo učencem letna izpričevala.

Velike šolske počitnice trajajo od dne 29. junija do vstetega dne 23. avgusta. Od dne 24. avgusta do vstetega dne 1. septembra se opravljajo popravni, razredni in dopolnilni izpiti.

Šolsko leto se deli na dve polletji; prvo od pričetka šolskega leta do dne 31. januarja in

Zajamčeno enako trde bruse, skalce, kašarje, razpošilja najceneje kamnolom ROJS, ROGATEC.

GARANTIRANA

Gonilna jermena

za vsakovrsten pogon, kakor tudi

okrogla jermena
šivalna jermena
lesene jermenice
vosek „Prima“ za jermena

itd. nudi

BRCAR & Co., Ljubljana
Kolodvorska ulica št. 35

drugo od dne 1. februarja do zvršetka predavanj.

Završni izpiti.

Na vseh odsekih in oddelkih se opravljajo završni izpiti pismeno in ustno iz predmetov, kakor je za vsak odsek ali oddelk določeno z učnim načrtom, na mojstrskih oddelkih delovodske šole, na moški obrtni šoli in na ženski obrtni šoli pa se opravlja završni izpit tudi iz praktičnega dela. Izpiti se opravljajo po pravilniku, izdanem z odlokom ministrstva trgovine in industrije, I števil. 13753/N z dne 15. aprila 1935.

Redni (glavni) izpitni rok je v mesecu juniju, postranski izpitni rok je v mesecu septembru.

KAJ IMAMO V JUGOSLAVIJI?

1. Stranke brez pristašev.
2. Pristaše brez strank.
3. Parlament brez strank.
4. Stranke brez parlamenta.
5. Pokrete brez voditeljev in
6. Voditelje brez pokretov.
7. Denarne zavode brez denarja.
8. Izvoznike brez izvoza.
9. Producente brez produkcije.
10. Delavce brez dela.
11. Ministre brez portfelja.
12. Kreditne institucije brez kredita.
13. Obrtnike brez obrti.
14. Obrti brez obrtne pravice, itd.

Oglašujte v Obrtnem Vestniku!

Krojači!

Pri nabavi vsakovrstnega blaga za moške obleke, kakor tudi podloge in pribora, Vas bodo najbolj vestno in pri najugodnejših cenah postregli pri:

Česko-jugoslovenska
veletrgovina blaga

ANTON HUBL D. D.
Zagreb, Trenkova ulica števil. 7

Obrtniški pokojninski fond

Kraljevine Jugoslavije v Beogradu

Osnovan je v letu 1898, od l. 1935 dalje je uveljavljen na teritoriju cele kraljevine z preurejenimi pravili in s popolnoma novim sistemom pokojninskega zavarovanja in družinske rente.

ŽENE OBRTNIKOV,
pomislite na negotovost
jutrišnjega dne! Zahte-
vajte, da Vas mož takoj
zavaruje in da nato red-
no vplačuje zavaroval-
nino!

OBRTNIKI,
ZAVARUJTE SE,
kajti zavarovanje je edi-
na podpora in upanje
novodobnega gospodar-
skega življenja.
EDEN ZA VSE,
VSI ZA ENEGA!!

OBSTOJAJO TRIJE SISTEMI ZAVAROVANJA:

I. Zavarovanje osebne in rodbinske pokojnine:

Obrtniki v starosti 20—55 let se lahko zavarujejo za najmanjšo pokojnino 3600.— in najvišjo 36.000.— Din letno, po prvi (dražji) ali drugi (cenejši) tarifi.

II. Zavarovanje kapitala in dote otrokom:

Vsak obrtnik lahko zavaruje otrokom doto ali kapital do svoje 50 letne starosti in 12 letne starosti otrok za 3000.— do največ 36.000.— Din.

III. Rodbinsko rento

si zavaruje lahko vsak obrtnik z vlaganjem v fond rodbinske hranilnice, mesečno najmanj 40.—, največ pa 5000.— Din. Rento prejema po 10 letih član, za njim pa njegova žena in otroci.

Obrtniški pokojninski fond plasira svoj kapital neposredno v prvi vrsti za posojila svojim članom.

Bančni posli so popolnoma oddvojeni od zavarovanja. Poslovanje s posojili in plasiranjem kapitala bo vodil poslovni odbor za Dravsko banovino v Ljubljani.

Temeljna načela novih pravil so sledeča: Zadržno načelo, da se dobiček ne deli; socialen pomen načela vzajemnosti in solidarnosti; načelo urejenosti in kontrole za zavarovanja na strogo računski bazi; načelo neposrednega plasiranja kapitala.

OBRTNIKI! Vedite, da z vsakim zavarovanjem dinarjem polagate zlate temelje rodbinskega blagostanja, širite družinski mir, srečo in zadovoljstvo!

OBRTNIKI! Zmanjšajte izdatek za pijačo, kajenje vsaj za dva dinarja dnevno, kajti za 60.— Din mesečno si lahko zavarujete pokojnino 5000.— do 6000.— Din letno. — Odtrgajte si od ust, da dvignete ugled svoje družine. Ubogajte svojo vest! Zagotovite pokojnino sebi in družini.

OBRTNIKI! Čitajte izveček iz pravil, objavljen v 10. števil. »Obrtnega Vestnika« ter zahtevajte informacije in formularje za vpis od Zveze obrtnih društev za Dravsko banovino v Ljubljani, Beethovnova ulica št. 10, ali pri svojem krajevnem združenju!

ZANATSKA BANKA

KRALJEVINE JUGOSLAVIJE A. D.

PODRUŽNICA LJUBLJANA

Gajeva ulica 6.

Centrala Beograd.

Delniška glavica Din 75.000.000

Udeležba države Din 30.000.000

Glavna podružnica Zagreb

Podružnica Sarajevo

PODELJUJE

obrtnikom in obrtnim podjetjem
menična in hipotekarna posojila,
kredite na tekoči račun, posojila na
zastavo državnih vrednostnih pa-
pirjev, delnic Narodne banke in
Privilegirane Agrarne banke.

SPREJEMA

na obrestovanje vloge na hranilne
knjižice in tekoči račun, katere iz-
plačuje brez omejitve.

UPRAVLJA

imovino in fonde obrtniških ustanov
in organizacij. Izvršuje vse ostale
bančne posle.

Brzjavni naslov: »Zanatska« Ljub-
ljana. — Telefon št. 30-20. — Račun
Poštne hranilnice št. 14.003.

Kreditno društvo

MESTNE HRANILNICE LJUBLJANSKE

dovoljuje posojila na menice
in kredite v tekočem računu vsem
kredita zmožnim osebam in tvrdkam

»INDUS«, tovarna usnja in usnjenih izdelkov, družba z o. z. Ljubljana

Tovarna gonilnih jermen izdeluje v najboljši kakovosti: Vse vrste transmisij jermen znamke »Panther«, »Kron«, Indus »Special-Citrontan«. Tehnične predmete za tekstilno industrijo kakor Pikerje, udarne kapice, udarna jermena, manšete, tesnila itd.

Tovarna usnja izdeluje vse vrste usnja, krom in galunski stroj, telečji in goveji boks, kravine, dulboks, blankusnje, usnje za knjigoveze, svinjsko usnje za galanterijo in sedla.

Tovarna galanterijskih izdelkov izdeluje kovčge, gamaše, opasače, žoge, aktovke itd.

DOMAČI KAPITAL!

DOMAČI DELAVCI!